

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1036
van **MERCEDES VAN VOLCEM**
datum: 15 april 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Functioneel fietsgebruik - Centrumsteden en andere gemeenten

Bij de bekendmaking van De Grote Versnelling liet de minister optekenen dat op dit moment 16 procent van de functionele verplaatsingen gebeurt met de fiets. In het aanzicht van deze algemene cijfers, peilde ik graag bij de minister naar specifieke cijfers voor de centrumsteden en gemeenten.

1. Wat is het aandeel van het fietsgebruik in functionele verplaatsingen in de centrumsteden?
2. Wat is het aandeel van het fietsgebruik in functionele verplaatsingen in andere gemeenten?
3. Hoe wordt deze parameter berekend?
4. Wat is het aandeel van fietsgebruik in woon-werkverkeer in de centrumsteden?
5. Wat is het aandeel van fietsgebruik in woon-werkverkeer in andere gemeenten?
6. Wat is het aandeel van fietsgebruik in de verplaatsing naar school in centrumsteden?.
7. Wat is het aandeel van fietsgebruik in de verplaatsing naar school in andere gemeenten?

ANTWOORD

op vraag nr. 1036 van 15 april 2021
van **MERCEDES VAN VOLCEM**

De cijfermatige onderbouwing van dit antwoord is gebaseerd op 2 bronnen:

- (1) Stads-en gemeentemonitor 2017, Agentschap Binnenlands Bestuur
- (2) Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) Vlaanderen edities 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 (2015-2019), Departement Mobiliteit & Openbare Werken

De Stads-en gemeentemonitor biedt als voordeel dat uitspraken mogelijk zijn op stads-en/of gemeenteniveau. Als nadeel stellen we vast dat de vraagstelling in de Stads-en gemeentemonitor niet toelaat om een onderscheid te maken tussen woon-werkverkeer en woon-schoolverkeer.

Het OVG biedt als voordeel dat verplaatsingsmotieven meer gedetailleerd bevestigd worden, m.a.w. een onderscheid tussen woon-werk, enerzijds en woon-schoolverkeer, anderzijds, is wel mogelijk. Als nadeel stellen we vast dat de steekproefgrootte niet toelaat om uitspraken te doen op stads-en of gemeenteniveau. Om voor beide verplaatsingsmotieven (woon-werk en woon-school) een afdoende steekproefgrootte te verkrijgen, zullen de laatste 5 edities van het OVG geaggregeerd worden.

1. Het aandeel fietsgebruik in functionele verplaatsingen in de centrumsteden bedraagt gemiddeld 23%, en varieert van 10% in Genk tot 32% in Gent en Leuven.

Modale verdeling naar dominant vervoermiddel voor verplaatsingen tussen woonplaats en werk, school of opleiding per centrumstad (in %)

Stad	Jaar	Particulier gemotoriseerd vervoer (%)	Openbaar vervoer (%)	Met de fiets (%)	Te voet (%)
Gent	2017	41	22	32	4
Leuven	2017	35	26	32	7
Turnhout	2017	53	12	30	5
Brugge	2017	51	16	29	4
Antwerpen	2017	43	23	27	7
Oostende	2017	48	21	24	7
Sint-Niklaas	2017	57	18	22	3
Roeselare	2017	65	9	22	5
Kortrijk	2017	61	14	21	4
Mechelen	2017	46	29	21	5
Hasselt	2017	61	18	18	3
Aalst	2017	60	22	13	4
Genk	2017	75	12	10	3

Bron: Survey Stadsmonitor 2017, Agentschap Binnenlands Bestuur, <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/dominant-vervoersmiddel-voor-verplaatsingen-tussen-woonplaats-en-werk-school-of-opleiding>

2. Het aandeel fietsgebruik in functionele verplaatsingen in de andere gemeenten bedraagt gemiddeld 12%, en varieert van 1% (in Linkebeek, Galmaarden, Spiere-Helkijn en Herne) tot 34% (in Mortsel). Deze cijfers zijn afkomstig uit de Survey Gemeentemonitor 2017, Agentschap Binnenlands Bestuur, <https://gemeente-stadsmonitor.vlaanderen.be/dominant-vervoersmiddel-voor-verplaatsingen-tussen-woonplaats-en-werk-school-of-opleiding>
3. De vraagstelling in de stadsmonitor (SM) verschilt licht van de gemeentemonitor (GM). In de GM is gevraagd met welk vervoermiddel de respondent meestal het grootste deel van de afstand naar het werk, school of opleiding aflegt, in de SM met welk vervoermiddel het grootste deel van de afstand wordt afgelegd. In beide surveys diende de respondent één vervoermiddel aan te duiden.
 - a) vraagstelling centrumsteden (GM): *"Op welke manier leg je het grootste deel van de afstand naar je werk of naar je school af?"*
 - b) vraagstelling andere gemeenten (SM): *"Met welk vervoersmiddel leg je meestal het grootste deel van de afstand naar je werk, school of opleiding af?"*

De berekeningen van de modale aandelen in antwoorden 4. t.e.m. 7. gebeuren op basis van de verplaatsingsboekjes uit OVG 5.1 t.e.m. 5.5. Het betreft hier de verdeling van het gemiddeld aantal verplaatsingen per persoon per dag (gavpppd) zoals gerapporteerd in de tabellen-en analyserapporten die DMOW publiceert op haar website.

4. Fietsgebruik in woon-werkverkeer in de centrumsteden heeft een aandeel van 22% (19% spierkracht, 3% elektrisch)

Modale verdeling naar dominant vervoermiddel (= hoofdvervoerswijze) voor het motief werken in de centrumsteden (in %)	
Dominant vervoermiddel	Percent
te voet	5%
als fietser	19%
als elektrische fietser	3%
als brom-/snorfietser	1%
als motorrijder/-passagier	1%
als autobestuurder	51%
als autopassagier	5%
met de bus	4%
met de tram of (pré)metro	4%
per trein	7%
met een autocar	1%
op een andere wijze	0%

Bron: geaggregeerde gegevens Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) Vlaanderen 5.1 t.e.m. 5.5.

5. Fietsgebruik in woon-werkverkeer in de andere gemeenten heeft een aandeel van 14% (11% spierkracht, 3% elektrisch)

Modale verdeling naar dominant vervoermiddel (= hoofdvervoerswijze) voor het motief werken in de andere gemeenten (in %)	
Dominant vervoermiddel	Percent
te voet	3%
als fietser	11%
als elektrische fietser	3%
als brom-/snorfietser	0%
als motorrijder/-passagier	0%
als autobestuurder	71%
als autopassagier	4%
met de bus	1%
met de tram of (pré)metro	0%
per trein	5%
met een autocar	0%
op een andere wijze	1%

Bron: geaggregeerde gegevens Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) Vlaanderen 5.1 t.e.m. 5.5.

6. Fietsgebruik in woon-schoolverkeer in de centrumsteden heeft een aandeel van 26% (25% spierkracht, 1% elektrisch)

Modale verdeling naar dominant vervoermiddel (= hoofdvervoerswijze) voor het motief onderwijs in de centrumsteden (in %)	
Dominant vervoermiddel	Percent
te voet	26%
als fietser	25%
als elektrische fietser	1%
als brom-/snorfietser	1%
als motorrijder/-passagier	0%
als autobestuurder	6%
als autopassagier	17%
met de bus	10%
met de tram of (pré)metro	7%
per trein	3%
met een autocar	3%
op een andere wijze	1%

Bron: geaggregeerde gegevens Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) Vlaanderen 5.1 t.e.m. 5.5.

7. Fietsgebruik in woon-schoolverkeer in de andere gemeenten heeft een aandeel van 29% (29% spierkracht, 0% elektrisch)

Modale verdeling naar dominant vervoermiddel (= hoofdvervoerswijze) voor het motief onderwijs in de andere gemeenten (in %)	
Dominant vervoermiddel	Percent
te voet	10%
als fietser	29%
als elektrische fietser	0%
als brom-/snorfietser	1%
als motorrijder/-passagier	0%
als autobestuurder	7%
als autopassagier	29%
met de bus	13%
met de tram of (pré)metro	1%
per trein	5%
met een autocar	4%
op een andere wijze	0%

Bron: geaggregeerde gegevens Onderzoek Verplaatsingsgedrag (OVG) Vlaanderen 5.1 t.e.m. 5.5.